

Obres escollides de Lenin en català

**TESIS SOBRE LES QÜESTIONS NACIONAL I
COLONIAL**

V. I. LENIN

1920

**(2on Congrés de la Internacional
Comunista)**

Versió catalana establerta des de: *Los cuatro primeros congresos de la Internacional
Comunista*, volum 1, Edicions Internacionals Sedov,
(<http://grupgerminal.org/?q=node/194>)

Edicions internacionals Sedov

Núcleo en defensa
del marxismo

Germinal

TESIS SOBRE LES QÜESTIONS NACIONAL I COLONIAL

1.- A la democràcia burgesa, per la seua naturalesa mateixa, li és propi un mode abstracte o formal de plantejar el problema de la igualtat en general, incloent-hi la igualtat nacional. A títol d'igualtat de la persona humana en general, la democràcia burgesa proclama la igualtat formal o jurídica entre el propietari i el proletari, entre l'explotador i l'explotat, portant així al major engany les classes oprimides. La idea de la igualtat, que en si mateixa constitueix un reflex de les relacions de la producció mercantil, ve a ser en mans de la burgesia una arma de lluita contra la supressió de les classes amb el pretext d'una igualtat absoluta de les persones. El vertader sentit de la reivindicació de la igualtat no consisteix sinó en exigir la supressió de les classes.

2.- D'acord amb la seua tasca fonamental de lluitar contra la democràcia burgesa i de desemascarar la falsedat i la hipocresia de la mateixa, els partits comunistes, intèrprets conscients de la lluita del proletariat per l'enderrocament del jou de la burgesia han de centrar també la seua atenció, pel que fa al problema nacional, no en els principis abstractes o formals, sinó:

1) en apreciar amb tota exactitud la situació històrica concreta i, abans que res, la situació econòmica;

2) diferenciar amb tota nitidesa els interessos de les classes oprimides, dels treballadors, dels explotats i el concepte general dels interessos de tota la nació en el seu conjunt, que no és més que l'expressió dels interessos de la classe dominant;

3) així mateix han de dividir netament les nacions en: nacions dependents, sense igualtat de drets, i nacions opressores, explotadores, sobiranes, per oposició a la mentida democràticoburgesa, que encobreix l'esclavització colonial i financera (cosa inherent a l'època del capital financer i l'imperialisme) de l'enorme majoria de la població de la terra per una insignificant minoria de països capitalistes riquíssims i avançats.

3.- La guerra imperialista de 1914-1918 ha posat en relleu amb particular claredat davant totes les nacions i davant les classes oprimides del món sencer la fal·làcia de la fraseologia democràticoburgesa, en demostrar en la pràctica que el Tractat de Versalles dictat per les famoses "democràcies occidentals" constitueix una violència fins i tot més feroç i infame sobre les nacions febles que el Tractat de Brest-Litovsk imposat pels "Junkers" alemanys i el kàiser. La Societat de les Nacions, així com tota la política de postguerra de l'Entente, posen de manifest amb major evidència i d'una manera fins i tot més contundent aquesta veritat, reforçant en totes parts la lluita revolucionària, tant del proletariat dels països avançats com de totes les masses treballadores dels països colonials i dependents, i accelerant l'enfonsament de les il·lusions nacionals petitburgeses sobre la possibilitat de la convivència pacífica i de la igualtat nacional sota el capitalisme.

4.- De les tesis essencials dalt exposades es desprèn que la base de tota la política de la Internacional Comunista, en allò que fa al problema nacional i colonial, ha de consistir en acostar les masses proletàries i treballadores de totes les nacions i de tots els països per a la lluita revolucionària comuna per l'enderrocament dels grans terratinents i de la burgesia, ja que només un acostament d'aquesta classe garanteix el triomf sobre el capitalisme, sense el qual és impossible suprimir l'opressió nacional i la desigualtat de drets.

5.- La situació política mundial ha plantejat ara en l'ordre del dia la dictadura del proletariat, i tots els esdeveniments de la política mundial convergeixen d'una manera inevitable en un punt central, a saber: la lluita de la burgesia mundial contra la República Soviètica de Rússia, que

d'una manera ineluctable agrupa al seu voltant, d'una banda els moviments soviètics dels obrers d'avantguarda de tots els països, i, d'una altra, tots els moviments d'alliberament nacional dels països colonials i de les nacionalitats oprimides, que es convencen per amarga experiència que no existeix per a ells una altra salvació que el triomf del poder dels soviets sobre l'imperialisme mundial.

6.- Per tant, en l'actualitat no cal limitar-se a reconèixer o proclamar simplement l'acostament entre els treballadors de les distintes nacions, sinó que cal desenrotllar una política que duga a terme la unió més estreta entre els moviments d'alliberament nacional i colonial amb la Rússia soviètica, fent que les formes d'aquesta unió estiguen d'acord amb els graus de desenrotllament del moviment comunista al si del proletariat de cada país o del moviment democraticoburgès d'alliberament dels obrers i camperols als països endarrerits o entre les nacionalitats endarrerides.

7.- La federació és la forma de transició cap a la unitat completa dels treballadors de les diverses nacions. El principi federatiu ha revelat ja en la pràctica la seua utilitat, tant en les relacions entre la República Federativa Socialista Soviètica de Rússia i les altres repúbliques soviètiques (Hongria, Finlàndia, Letònia, en el passat, i Azerbaitjan i Ucraïna en el present), com dins de la mateixa RFSSR pel que fa a les nacionalitats que anteriorment mancaven tant d'estat propi com d'autonomia (per exemple, les repúbliques autònomes de Bashkiria i Tataria dins de la RFSSR, fundades en 1919 i 1920, respectivament).

8.- En aquest sentit la tasca de la Internacional Comunista consisteix en continuar desenrotllant, així com en estudiar i comprovar en l'experiència, aquestes noves federacions que sorgeixen sobre la base del règim i del moviment soviètics. En reconèixer la federació com a forma de transició cap a la unitat completa, cal tendir a estretir cada vegada més la unió federativa, tenint present:

1.- que sense una aliança estreta de les repúbliques soviètiques és impossible salvaguardar l'existència d'aquestes dins del setge de les potències imperialistes del món, incomparablement més poderoses en el pla militar;

2.- que és imprescindible una aliança econòmica estreta de les repúbliques soviètiques, sense la qual no seria realitzable la restauració de les forces productives destruïdes per l'imperialisme ni es podria assegurar el benestar dels treballadors;

3.- la tendència a crear una economia mundial única formant un tot, regulada segons un pla general pel proletariat de totes les nacions, tendència que ja s'ha revelat amb tota nitidesa sota el capitalisme i que sens dubte està cridada a desenrotllar-se i triomfar sota el socialisme.

9.- Al terreny de les relacions internes de l'estat, la política nacional de la Internacional Comunista no pot circumscriure's a un simple reconeixement formal, purament declaratiu, i que en la pràctica no obliga a res, de la igualtat de les nacions, cosa que fan els demòcrates burgesos, ja siga els que es confessen francament com a tals o els que, com els de la II Internacional, s'encobreixen amb el títol de socialistes.

No sols en tota la seua obra d'agitació i propaganda (tant des de la tribuna parlamentària com fora de la mateixa) els partits comunistes han de desemascarar implacablement les violacions contínues de la igualtat jurídica de les nacions i de les garanties dels drets de les minories nacionals en tots els estats capitalistes, a despit de les seues constitucions "democràtiques", sinó que deuen també: explicar constantment que el règim soviètic és l'únic capaç de proporcionar realment la igualtat de drets de les nacions, en unificar primer el proletariat i després tota la massa dels treballadors en la lluita contra la burgesia; és imprescindible que tots els partits comunistes presten una ajuda directa al moviment revolucionari en les nacions dependents o en les que no gaudeixen de drets iguals (per exemple en Irlanda, entre els negres als Estats Units, etc.) i en les colònies.

Sense aquesta última condició, de la màxima importància, la lluita contra l'opressió de les nacions dependents i dels països colonials, el mateix que el reconeixement del seu dret a

separar-se i formar un estat a banda, continua sent un rètol mentider, com ho veiem en els partits de la II Internacional.

10.- El reconeixement verbal de l'internacionalisme i la seua substitució efectiva, en tota la propaganda i agitació, i en la tasca pràctica, pel nacionalisme i el pacifisme petit burgès, constitueix el fenomen més comú, no sols entre els partits de la II Internacional, sinó també entre els que s'hi van retirar i sovint fins i tot entre els que ara es denominen a si mateixos partits comunistes. La lluita contra aquest mal, contra els prejudicis nacionals petitburgesos més arrelats, adquireix major importància com major és la palpitant actualitat de la tasca de transformar la dictadura del proletariat, convertint-la, de nacional (és a dir, que existeix en un sol país i que no és capaç de determinar la política mundial) en internacional (és a dir, en dictadura del proletariat si més no en uns quants països avançats, capaç de tenir una influència decisiva sobre tota la política mundial). El nacionalisme petit burgès proclama com a internacionalisme el mer reconeixement de la igualtat de drets de les nacions, i res més (faig a una banda el caràcter purament verbal de semblant reconeixement), mantenint intacte l'egoisme nacional, en tant que l'internacionalisme proletari exigeix:

- 1) la subordinació dels interessos de la lluita proletària en un país als interessos d'aquesta lluita a escala mundial;
- 2) que la nació que triomfa sobre la burgesia siga capaç i estiga disposada a fer els majors sacrificis nacionals a fi de l'enderrocament del capital internacional.

Així, perquè en els estats ja completament capitalistes en els que actuen partits obrers que són la vertadera avantguarda del proletariat, la tasca essencial i primordial consisteix en lluitar contra les desviacions oportunistes, petit burgeses i pacifistes de la concepció i de la política de l'internacionalisme.

11.- Pel que fa als estats i a les nacions més endarrerits, on predominen les relacions feudals, patriarcals o patriarcal-camperoles, és necessari tenir present sobretot:

- 1) L'obligació de tots els partits comunistes d'ajudar el moviment democraticoburgès d'alliberament en aqueixos països: el deure de prestar l'ajuda més activa incumbeix, en primer terme als obrers del país del qual, en el sentit colonial o financer, depèn la nació endarrerida;
- 2) La necessitat de lluitar contra el clero i els altres elements reaccionaris i medievals que exerceixen influència als països endarrerits;
- 3) La necessitat de lluitar contra el panislamisme i altres corrents d'aquesta índole que tracten de combinar el moviment d'alliberament contra l'imperialisme europeu i nord-americà amb l'enfortiment de les posicions dels khans, dels grans terratinents, dels mawlans, etc.;
- 4) La necessitat de recolzar especialment el moviment camperol als països endarrerits contra els grans terratinents, contra la gran propietat territorial, contra qualsevol classe de manifestacions o regustos del feudalisme, i esforçar-se per donar al moviment camperol el caràcter més revolucionari, realitzant una aliança estretíssima entre el proletariat comunista de l'Europa Occidental i el moviment revolucionari dels camperols d'Orient, dels països colonials i dels països endarrerits en general; és indispensable, en particular, realitzar tots els esforços per a aplicar els principis essencials del règim soviètic als països en què predominen les relacions precapitalistes, per mitjà de la creació de "soviets de treballadors", etc.;
- 5) La necessitat de lluitar resoludament contra els intents fets pels moviments d'alliberament, que no són en realitat ni comunistes ni revolucionaris, d'adoptar el color del comunisme; la Internacional Comunista ha de recolzar els moviments revolucionaris als països colonials i endarrerits, només a condició que els elements dels futurs partits proletaris, comunistes no sols pel seu nom, s'agrupen i s'eduquen en tots els països endarrerits en la consciència de la missió especial que els incumbeix: lluitar contra els

moviments democràticoburgesos dins de les seues nacions; la Internacional Comunista ha de segellar una aliança temporal amb la democràcia burgesa dels països colonials i endarrerits, però no ha de fusionar-s'hi i ha de mantenir incondicionalment la independència del moviment proletari fins i tot en les seues formes més embrionàries;

6) la necessitat d'explicar infatigablement i desemascarar contínuament davant les grans masses treballadores de tots els països, sobretot dels treballadors, l'engany que utilitzen sistemàticament les potències imperialistes, les quals, sota l'aspecte d'estats políticament independents, creen en realitat estats des de tot punt de vista subjugats per ells en el sentit econòmic, financer i militar. Com un exemple flagrant dels enganys practicats amb la classe treballadora als països sotmesos pels esforços combinats de l'imperialisme dels Aliats i de la burgesia de tal o qual nació, podem citar l'assumepte dels sionistes en Palestina, país en què sota pretext de crear un estat jueu, allí on els jueus són una minoria insignificant, el sionisme ha lliurat la població autòctona dels treballadors àrabs a l'explotació d'Anglaterra. En la situació internacional present no hi ha per a les nacions dependents i febles una altra salvació que la Federació de Repúbliques Soviètiques.

12.- L'opressió secular de les nacionalitats colonials i febles per les potències imperialistes ha deixat entre les masses treballadores dels països oprimits, no sols un rancor, sinó també una desconfiança envers les nacions opressores en general, incloent-hi el proletariat d'aquestes nacions. La vil traïció al socialisme per part de la majoria dels caps oficials d'aqueix proletariat durant els anys de 1914 a 1919, quan de mode socialxovinista encobrien amb la "defensa de la pàtria" la defensa del "dret" de "la seua pròpia" burgesa a oprimir les colònies i a espoliar els països financerament dependents, no ha pogut deixar d'accentuar aquesta desconfiança en tot sentit legítim. D'altra banda, com més endarrerit és un país més pronunciats són la petita producció agrícola, l'estat patriarcal i l'aïllament, el que, tot plegat, condueix de manera ineludible a un desenrotllament particularment vigorós i persistent dels prejudicis petitburgesos més arrelats a saber: els prejudicis d'egoisme nacional, d'estretor nacional. L'extinció d'aqueixos prejudicis és necessàriament un procés molt lent, ja que només poden desaparèixer després de la desaparició de l'imperialisme i el capitalisme als països avançats i una vegada que canvie radicalment tota la base de la vida econòmica dels països endarrerits. D'ací sorgeix el deure, per al proletariat comunista conscient de tots els països, de demostrar circumspecció i atenció particulars enfront de les supervivències dels sentiments nacionals als països i en les nacionalitats que han patit una prolongadíssima opressió; així mateix és el seu deure fer certes concessions a fi d'afanyar la desaparició d'aqueixa desconfiança i aqueixos prejudicis. La causa del triomf sobre el capitalisme no pot tenir el seu final eficaç si el proletariat, i després totes les masses treballadores de tots els països i nacions del món sencer, no demostren una aspiració voluntària a l'aliança i a la unitat.

Edita: *Germinal – nucli en defensa del marxisme*

Per a posar-te en contacte amb nosaltres: germinal_1917@yahoo.es

Visita la nostra pàgina: www.grupgerminal.org